

SISÄSIISTI

MISKA VALOS

MISKA VALOS

SISÄSIISTI

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

Teksti ja kuvat © Miska Valos ja WSOY 2023
ISBN 978-951-0-48970-3
Painettu EU:ssa

1 NÖYRYYTYS- SPEKTAAKKELI

Elokuun kahdentenkymmenentenä kuudentena päivänä pöytä Kampin paremmalla puolella on katettu neljälle. Olen jäänyt katsomaan äidin selkää, se liikkuu idyllisyydenpuuskassa, taipuu ottamaan parsat uunista. Hänen vanavetensä on kemiankatkuinen, äiti on käynyt kampaajalla. Äiti väittää että hänen hiuksensa olisivat muuten jo puoliksi harmaat ja hänestä ne eivät tekisi hopeisen ikiäikaista vaan mitäänsanomattoman hiirinaisen. Naururyppyjen kuivat juovat syvenevät, ikä kaivautuu äitiin, äiti sanoo niiden olevan hyviä ryppyjä ja menee ostamaan painavissa lasipurkeissa myytäviä voiteita. Äiti ravaa juoksumatollaan puhuttuaan kansalle siitä miten liikunnastakin tulee nautinto kun alkaa liikkua itsensä eikä muiden tähden. Äiti, entinen malli ja nykyinen yleispätevä ihanneiden ammattilainen. Hän on kasvanut ajatukseen kehostaan työvälineenä joka voi olla tarpeeksi tai sitten jotain muuta. Luomensa äiti sentään on pitänyt, suuren ja mustan, se mölöttää hänen vasemman kulmakarvansa yläpuolella. Äiti on laskelmoinut: erityisyyteen on varaa kun on tarpeeksi kaunis.

Isä istuu. Kultra seuraa hänen perässään, se on ollut päiväunilla isän työhuoneessa. Kultainenoutaja jonka nimi on Kultra. Kultra uhmaa kuolemaa, se hankittiin samana vuonna kuin minä synnyin, jonkinlainen kultaisempi kakso-
seni. En ole ihan varma kumpi tuli ensin – kumpi ei riittänyt yksinään. Nyt Kultra käy minglaamassa minun ja äidin luona. Limainen käden nuolaisu ja malttamaton raskasta tuhinää, kiireistä kynsien rapinaa, tärkeä tehtävä. Kultra tuhisuttelee erityisen pontevasti yrittäessään selvittää mitä pöydällä sen ulottumattomissa piilotellaan. Äiti kieltää sitä ja saa osakseen kultamaisen mulkaisun. Lopuksi Kultra aina rojahtaa isän jalkojen juureen. Pöydän alta alkaa kantautua tasaista läähätystä. Kaikki koirat ovat samalla tavalla onnellisia.

Ulko-ovi avataan ja Kultra ryntää pystyyn, se kolisee tuoleja ja pöydänjalkaa vasten. Kultra haukkuu mennessään, sitä on jo kauan sitten lakattu torumasta. Eteisessä Ingridin poninhäntä ja Kullan vispaava kultainen takapää ovat lähes samanväriset. Koira hyppää pystyyn Ingridiä vasten, kynnet sutivat parketilla. Ingrid tervehtii Kultraa, ravistelee sen yltään, kynnet tarttuvat hänen neuleeseensa ja hän ähkäisee. Ingrid suuntaa kohtaloonsa alistuneena meidän luoksemme, Kultra kiirehtii edellä kuin pakahtuva lähettiläs. Ingrid näyttää aivan äidiltäni eikä tiedä mitä siitä ajattelisi.

Läähätys pöydän alla jatkuu. Ingrid ottaa ruokaa viimeisenä, hänestä on tullut hirveän ennalta-arvattava. Pikkui-
nen kikkare risottoa, loput lautasesta hän täyttää salaattilla.

”Ota nyt vähän enemmän, sä olit treenaamassa”, äiti sanoo, kuten aina.

”Mä söin heti sen jälkeen. Mä oon ihan ähkyssä”, Ingrid vastaa, kuten aina.

”Mitä sä söit?”

”Miten niin?”

”No mitä sä söit?”

”Leipää. Ja proteiinirahkan.”

”Ostit kaupasta? Ja söit matkalla?”

”Niin.”

Äidin huomio kiinnittyy minuun. ”Esra, mitä sä teet?”

”Mä en tykkää katkaravuista”, sanon. Olen jo kaivanut useimmat niistä lautaseni reunalle. Ne ovat vetäytyneet epä-mukavan oloiseen sykkyrään.

”Tykkäätpäs. Vai onko susta tullut vegaani?”

”Ei, mä vaan inhoan katkarapuja. Kaikkia rapuja.”

”Mitä ne on sulle tehnyt”, isä kysyy.

”Ha ha. Mä en vaan –”

”Älä viitsi inistä”, isä sanoo, vaihtaa sävyä niin että ilma pöydän yllä nytkähtää. ”Olet sä niitä ennenkin syönyt. Esimerkiksi viimeksi kun meillä oli risottoa.”

”Enpäs”, sanon. ”Mä aina jätän ne syömättä. AINA. Joka kerta.”

”No mikset sä ole vaan sanonut ettet tykkää niistä?” äiti kysyy. ”Sitten mä en olis –”

”Mä olenkin sanonut. Monta kertaa.”

Ingrid levittää risottoa ympäriinsä. Se ei valitettavasti imeydy lautaseen.

”Et varmasti ole. Mutta nyt mä tiedän”, äiti sanoo. ”Etkö sä kuitenkin vois tämän yhden kerran syödä ne? Vai pitääkö ne heittää pois.”

”Meillähän ei oo varaa heittää ruokaa roskiin.”

”Niin, hyvätulosten ihmistenhän ei tarvitse välittää ruokahävikistä”, äiti sanoo luokkatietoisuudestaan innostuneena.

”Mä en ihan oikeesti pysty. Ne oksettaa mua”, sanon.

”Nyt sä ehkä pikkasen liioittelet.”

”En liioittele. Mulla tulee oksennusrefleksi.” Olen aika varma että joskus lapsena söin mahataudissa katkarapuja. Ne kiemurtelivat ylös tullessaan kuin olisivat vielä olleet elossa.

”Hyviä ne on”, äiti sanoo. ”Maista vähän.”

”Mä tiedän miltä ne maistuu.”

”Ai sä oksennat jos sä maistat niitä”, isä kysyy jotenkin kiinnostuneena.

”Hyvin paljon mahdollista. Kokeilenko?”

”No kokeile. Sittenhän se nähdään”, isä sanoo. Hän alkaa lukea jotain puhelimestaan ja lappaa ruokaa suuhunsa. Leuka liikkuu kuin jollain märehelijällä, hassusti vähän sivusuunnassa. Ingrid pyörittelee tomaatinpalaa suussaan kuin pelkäisi tukehtuvansa siihen jos vahingossa nieläisee. Äiti syö pieniä päättäväisiä haarukallisia ja pureskelee jokaisen suupalan kolmeenkymmeneen kertaan.

”Oliko teillä tänään se tervetulojuhla?” äiti kysyy.

”Oli”, sanon. Ei mitään tarttumapintaa, äitiä turhauttaa.

Toisen vuosikurssin teemana olivat pahikset. Hillevi olisi halunnut että pukeudun joksikin populaarikulttuurin kouluampujaksi, joksikin niistä kuumista, mutta en pitänyt sitä kovin hyvänä ideana. Sitten Hillevi ehdotti että pukeutuisin omaksi isäkseni. Kuulemma olemme jo valmiiksi melko identtisiä. Siinä vaiheessa minua alkoi vituttaa koko juttu ja laitoin vain lonksuvat vampyyrinhampaat. Ne olivat oudon makuiset, taisin oksentaa ne suussani viime Halloweenina.

”Oliko kivaa?” äiti kysyy. Hän on sinnikäs.

”Ihan jees.”

”Mitä siellä tehtiin?”

”Se on salaisuus.”

”Eihän ole”, äiti sanoo mutta ei kuulosta kovin varmalta.

”Onko tänään sitten illalla jotkut biletykset?”

”Joo.”

”Missä?”

”Puistossa”, sanon. ”Katsotaan kun muiden päälle kaadetaan jotain paskaa. Ollaan vahingoniloisia.”

”No onpa mukavaa. Eikö joku meinannut viime vuonna sokeutua siellä?”

”Joo.”

”Mitä sille tehtiin?”

”Tumpattiin rööki silmään tai jotain”, sanon, vaikka se taisi olla vain huhu. Ingrid toljottaa lävitseni.

”Pitäis olla laittomia noi nöyryytyspektaakkelit.”

”Nehän tulee jatkumaan ikuisesti”, isä toteaa katsettaan nostamatta. ”Täydellinen koston kierre. Kerran nöyryytyt vaan puree hammasta ja odottaa että pääsevät itse nöyryyttämään. Kaikki on lopulta tyytyväisiä.”

”Paitsi uudet ykköset.”

”Niin, mutta vaan vähän aikaa. Ennen kuin juopuvat itse vallasta.”

”Levitätkö sä vaan sitä risottoa ympäriinsä?” äiti kysyy Ingridiltä. ”Vai syötkö sä sitä?”

”Kyllä mä syön”, Ingrid sanoo ja kuulostaa vähän liian puolustelevalta.

”Siinä on ihan yhtä paljon jäljellä kuin aikaisemminkin.”

Ingridin kasvoille tipahtaa tietynlainen naamio, isä laskee puhelimensa pöydälle. Puistattaa, kehoni pettää minut.

”Ei se ole niin vaikeaa”, isä sanoo Ingridille. ”Suu auki ja ruokaa suuhun. Sitten pureskelet ja nielet. Vai pitääkö sua vielä syöttää? Ja vaihtaa vaipat samalla?”

Äiti naurahtaa. Minäkin taidan naurahtaa ihan vain tottumuksesta. Vitseille kuuluu nauraa.

”Kyllä mä OSAAN syödä, mä en vaan jaksa. Mä oon ihan täynnä”, Ingrid sanoo ja tuijottaa lautasensa reunaa. Toivoo että hän olisi missä tahansa muualla. Osa hänestä onkin.

Isä kurottaa pöydän kulman yli, tarttuu Ingridin haarukkaan ja kauhaisee sen täyteen risottoa. Haarukka kirskahdaa osuessaan posliiniin.

”Suu auki”, isä sanoo.

Äiti hymähtää ja syö hyvin hiljaa, pureskelee jokaisen suupalan kolmeenkymmeneen kertaan.

”En mä jaksa”, Ingrid sanoo.

Isä tekee haarukasta lentokoneen, se leijailee korkealla pöydän yllä ja kaartaa sitten kohti Ingridiä.

”Ilmari”, äiti sanoo, veltto vetoisuus.

”Lentokone tulee, prrrr –”

Ingridin aivan tahdottomiksi muuttuneet huulet raotuvat. Isä työntää haarukan Ingridin suuhun, metallinen kalahdus hampaita vasten.

”Hieeenosti”, isä sanoo.

Ingrid pureskelee. Isä on voitonriemuinen, äiti pudistaa päätään. Kulta läähättää. Minä säälin Ingridiä. Isä laskee haarukan pöydälle. Pieni liikkumaton hetki ja sitten Ingrid nousee ja lähtee pöydästä. Se oli tietenkin ainoa mahdollinen lopputulos. Isä nostaa iloisesti kulmakarvojaan – hupsu tyttö! Ja niin me jatkamme ateriointia.

2 KARKAAMASSA KÄSISTÄ

Selviydyttyäni laatuajasta perheeni parissa lähden Hillevin luokse Etu-Töölöön. Aikaisemmin tällä viikolla Hillevi repi mustiksi maalatuilta seiniltään lähes kaikki julisteet ja rullasi ne sänkynsä alle aikaisempien hillevikerrostumien peitoksi. Nyt seinällä on jäljellä vain yksi ainoa, reunoiltaan repsottava kuva Harry Stylesista. Hillevi suutelee sitä aina nukkumaan mennessään. Tällaisen nostalgian vaaliminen vaatii rohkeutta. Muuten huone on askeettinen mutta silti aina jotenkin saastainen. Erimuotoisista kynttilöistä valuu steariinia hyvántahtoisina virtoina, ne löytävät tiensä tuolinjalkoja ja hyllynreunoja pitkin lattialle. Steariini on vanginnut sisäänsä pölyä, tupakantuhkaa ja kissankarvoja kuin meripihka muinaisia hyönteisiä.

Seuraan Hillevin laittautumista hänen sänkynsä nurkasta käsin ja raaputan seinässä olevaa koloa suuremmaksi kynnelläni. Vanki kaivautumassa ulos sellistään murunen kerrallaan. Hillevi soittaa hyperpoppia soluja ravistele-

valla voimakkuudella. Tänä vuonna hän on pukeutunut ainoastaan valkoiseen. Valkoiset helmet kuristavat hänen kaulaansa ja hänen muutaman millin pituiset hiuksensa ovat läpikuultavat kuin jääkarhulla. Kengissä on vähän variaatiota. Yleensä ne ovat vähän kellastuneet tai ainakin naarmuiset, Hillevi ei ole kauhean hyvä pitämään asioista huolta. Hillevissä on jotain rukoilijasirkkamaista, hänen kulmikkailla polvillaan lepää mustelmia kuin tummia perhosia tai ylimääräisiä silmiä.

Olen tuntenut Hillevin lukion alusta asti mutta olen TIENNYT hänet yläasteelta lähtien. Siellä hän ei osoittanut juurikaan kiinnostusta olemassaoloani kohtaan. Ollessani yhdeksännellä luokalla ja Hillevin jo siirryttyä lukioon hän kuitenkin yllättäen kutsui minut syntymäpäivilleen. Silloin kävin hänen luonaan ensimmäistä kertaa ja olin kannissa toista kertaa. Havaitsin Hillevin aika onnettomaksi mutta oudon vimmaiseksi henkilöksi. Hänen kanssaan oli siis hyvin hauskaa mutta se minun oli pidettävä salassa, eihän parasta ystävääni Lumia ollut tietenkään kutsuttu.

Vuosittain osa yläasteemme kasvateista päättyi taidelukioon. Opettajat eivät aivan tienneet mitä ajatella siitä. Vähättelevät mutta kaunaiset jäähyväiset, jotain puolivitsejä kärsivistä taiteilijoista ja Kelan rahoilla elämisestä. Aikuiset eivät kestä nähdä kun joku nuori tavoittelee heidän omia, järjettömiksi toteamia unelmiaan. Ja pahimmassa tapauksessa onnistuu siinä.

Lukion ensimmäisenä päivänä Hillevi käyttäytyi kuin olin ainoa ihminen jonka kanssa hän halusi olla tekemisissä. Hän oli jo riitaantunut oman vuosikurssinsa kanssa. Tai siis Hillevi kertoi sellaisen version että kaikki hänen vuosikurssil-

laan panevat ristiin ja vihaavat toisiaan. Mutta ilmeisesti se on vain Hillevi jota vihataan.

Hillevin isä on lempeä opettaja ja äiti lempeä terapeutti. Hillevin kissakin on lempeä mutta etäinen. Ja kaikista lempein on pikkuveli joka on kymmenenvuotias ja aika mitäänsanomaton kuten he kaikki muutkin Hilleviä lukuun ottamatta. Pikkuveli saa leikkiä Hillevin kristalleilla ja pukeutua hänen vaatteisiinsa mutta vain Hillevinkin ollessa huoneessa. On liikaa asioita joiden on paras jäädä pikkuveljeltä löytämättä. Leipoessaan pikkuveli säästää joskus osan minullekin vaikka en olisi paikalla. Saan Hilleviltä tekstiviestejä kuten *kookospalleroita noudettavissa. hiisataanks?* Kerran Hillevi värjäsi pikkuveljen ohuen tukan mustaksi. Pikkuveli näytti pitkään jonkinlaiselta rotalta. Silloinkaan Hillevin vanhemmat eivät suuttuneet, he eivät kuulemma koskaan suutu. En tiedä uskonko.

Hillevi on jo aloittanut juomisen. Aina bisseä. Minulle hän on ostanut kahdeksan tölkkiä halvinta löytämäänsä lonkeroa. Lähinnä vittuillakseen. Tiedän sen kuitenkin nousevan nopeasti päähän ja olen jo antanut hänelle anteeksi. Hillevi täyttäisi kahdeksantoista vasta joulukuussa joten hän on liittmannut passiinsa sopivat numerot Aku Ankasta. Fontti on oikeanlainen. Pikkuveli lukee niitä vielä. Pikkuveli syö aamuisin piimälimppua ja juo kylmää kaakaota ja lukee sarjakuvia. Joskus minä ja Hillevi istuimme pikkuveljen kanssa aamiaispöydässä. Seurasimme hänen arkisen auvoista lapsuuttaan sivusta, todennäköisesti darrassa, tuskin olisin muuten ollut Hillevillä yötä. Luettuaan lehden pikkuveli antoi sen minulle. Luin sen kannesta kanteen. Sitten Hillevi vei lehden huoneeseensa, otti sakset käteen ja alkoi askarrella.

Käsistäni on tullut kylmännihkeät. Paketit on tilattu Hillevin kotiin etteivät ne herättäisi kysymyksiä. Hillevi lupaa katsoneensa monta Youtube-videota, hän osaa ja tietää kaiken tarpeellisen. Hän ottaa esiin pienen ruiskun ja kaksi neulaa, toinen niistä on paksumpi kuin toinen. Ohuempi neula näyttää harmittomalta, sellaiselta jolla suuri hyönteinen voisi tuikata minua. Sisälläni kiemurtelee, Hillevi rapistelee ruiskun ja paksumman neulan kääreistään. Sitten hän ottaa esiin pikkuisen pullon.

”Ootko sä jo kännissä”, kysyn Hilleviltä.

”Vähän vaan”, hän vakuuttaa ja minä nielaisen, GULPS, kuten sarjakuvissa.

Hillevi upottaa paksun neulan pieneen pulloon, pitää pulloa ylösalaisin. Hän vetää ruiskuun kultaista öljyä. Öljy liikkuu kuin hunaja, mehevänä ja raukeana.

”Näyttää kauniilta”, Hillevi sanoo. ”Ja jotenkin herkulliselta.”

”Mites noi ilmakuplat.” Kuulostan kuristuneelta.

”Ei ne haittaa jos ei pistä suoneen.”

”Ootko varma.”

Hillevi pyörittelee silmiään mutta kopauttaa ruiskua kynnellään, ilmakuplat pakenevat kohti taivasta. Hän vaihtaa ohuempaan neulaan, viskaa paksumman minne sattuu.

”Perseeseen vai reiteen?”

”Reiteen”, sanon nopeasti.

”Pakaralihhas on kuulemma iisimpi jos joku toinen pistää.”

”Etköhän sä mun reiteenkin osu.”

Hillevin olka kohahtaa.

Humisen ja hikoan. Yritän olla näkemättä neulaa ja ennen kaikkea yritän unohtaa kuinka paljon pelkään niitä.

Istun sängynlaidalle ja vedän housut nilkkoihin. Reiteni ovat kaljut ja kalpeat, paha-aavistamattomat. Hillevi alkaa mitata oikeaa kohtaa, hänen viileät sormensa liikkuvat kuin harppi. Nyt pitäisi ehkä sanoa jotain sentimentaalista.

”Tää kannattais kai desinfoida”, Hillevi sanoo reidelleni ja iskee neulan sisään kuin tikan. Se uppoaa minuun innokkaasti.

”Oho”, sanon. Se ei sattunut ollenkaan. Katsomme molemmat ruiskua, siinä se sojottaa, neula on jossain syvällä minussa, on ällöttävää katsoa ruiskua ja tietää sen jatkuvan niin pitkälle ihoni alle.

”Sehän sujahti”, Hillevi sanoo ilahtuneena. ”Meet sitten sinne verikokeisiin.”

”Juuuuh.”

”Sun pitää mennä.”

”Kyllä mä meen.”

Hillevi tarttuu taas ruiskuun, se liikahdaa minun sisälläni ja enää ei tunnu ollenkaan niin mukavalta. Hän alkaa painaa mäntää alaspäin, reidessäni tapahtuu jotain epämiellyttävää kun testosteronienantaattia puristetaan lihakseeni. Se velloo siellä kovana ja vähän kylmänä ja on vähän niin kuin lihasta kramppaisi. Mutta sitten kaikki onkin ohitse ja Hillevi vetää neulan ulos minusta. Se jättää jälkeensä punaisen pisteen josta pulpahtaa yksi ainoa veripisara. Hillevi länttää sen päälle Hello Kitty -laastarin.

”No tuntuuko jotenkin ERILAISELTA”, Hillevi kysyy muka vitsillään. Hillevi ymmärtää hetken merkityksen juuri niin hyvin kuin Hillevin on ylipäättään mahdollista ymmärtää.

”Tuli yhtäkkiä outo hinku manipuloida jotain yläästeikäisiä muijia ja juosta pallon perässä.”

Hillevi nauraa. Minäkin nauran ja hieron reittäni, jännityksen lauettua minua huimaa ja oksettaakin hieman, näkökentässäni värisee. On ensimmäinen päivä. Olen karkaamassa käsistä, aion muuttua lupaa kysymättä.

Muutamaa tuntia myöhemmin Hillevi on känninsä häijyssä/surullisessa osuudessa. Se johtuu lähinnä Pontuksen poissaolosta. Valojaan vilkuttamaan tulleet kytät ovat jo säikäyttäneet nuoremmat matkoihinsa, loput istuvat maassa pieninä ryppäinä. Jotkut soittavat huonoa musiikkia liian kovalla ja jotkut hyvää musiikkia liian hiljaisella. On kylmempää kuin elokuussa kuuluisi olla, painan polvet rintaa vasten, puristan hytinän pois itsestäni. Lisäksi nurmi on märkää. Pieni epä mukavuus, hienoinen ja ainainen kärsimyksen sivumaku, tuo iltaamme autenttisuuden tunteen. Humalani on vielä pehmeä, se kohtelee minua hyvin. Röyhyni tuoksuvat greipiltä.

Ilmoitan lähteväni kuselle ja ilmeisesti loukkaan Hilleviä, hän ei haluaisi koskaan tulla jätetyksi yksin. Jonkun on kuitenkin vahdittava kamojamme.

Puiston laidoilla sininen hämärä tihenee. Möngin ylös jyrkkää rinnettä joka muistuttaa vähän jotain alppiniittyä. Satunnaiset puut antavat heikon suojan mutta alkaa taas olla kyllin pimeää jotta puistoihin voi kadota. Kiskon housut kinttuihin viimeisellä armon hetkellä. Heinikko sivelee paljasta takapuoltani jotenkin sensuellisti. Pelkään kusevani kengilleni, niin on aikaisemminkin käynyt. Tai horjah-tavani ja kieriväni mäen alas – niinkin on käynyt. Täällä ei sentään ole samanlainen kuvottava sotku kuin alempana, siellä muiden lukioiden ykkösten päälle kaadettiin tölkeit-

täin piimää ja muita nesteitä. Heidät pidettiin kontallaan, irvokasta karjaa josta me vetäydyimme kauas huvimajan ja puiden suojiin. Heidän paimenensa suhtautuivat työhönsä taiteilijan vakavuudella.

Elokuu. On jälleen kerran elokuu. Haistaessani syksyn yleensä panikoin. Toisaalta en ole kesälläkään ollut kovin onnellinen joten ehkä lasken itseni väärien asioiden varaan.

Huomaan rinteessä ihmismytyn. Katselen myttyä siinä kyykkiessäni. Mytty vaatii huomiota, jonkinlaisen toimenpiteen. Pyyhin käteni ruohikkoon ennen kuin menen hänen luokseen. Hän makaa selällään, hänen ripsiensä välistä välkkyy silmänvalkuainen. Valaisen häntä puhelimeni taskulampulla.

”Moi”, sanon. ”Moi. Ootko sä kuollut?”

Mytty ei vastaa mutta hänen ripsensä tärisyvät valokeilassani. Kuollut hän ei siis ole. Aistini ovat terästyneet, hänen ripsiensä liikkeelle piiskaama ilmapirta on lähellä kaataa minut. Painan käteni järjettömän kuumana hehkuvaa poskeani vasten. Sitten otsalle. Melkein kuin olisi kuumetta. Sammutan puhelimeni valon ja polvistun mytyn viereen. Moni on löytänyt minutkin makaamasta tällä tavalla, Hillevi oli heistä ensimmäinen. Hillevi löysi minut omasta vessastaan, hoivasi ja tuli osaksi elämäni. Iloinen villapaita on vielä osittain mytyn yllä. Villapaidan alta pilkottaa hänen ihonsa sävyinen ruskea binderi.

Mytyn puhelin soi, se värisee raivokkaana hänen taskussaan. Silmiään avaamatta mytty kaivaa puhelimensa esiin ja yrittää vastata mutta ei osu oikeaan nappulaan. Värinän lakatessa hän huokaa ja antaa kätensä retkahtaa takaisin heinikkoon.

”Mä oon Esra”, sanon.

”Mä oon Karo”, mytty sanoo. ”Auta.”

Karo ojentaa käsivartensa. Tartun siihen ja kiskon hänet istuvaan asentoon, jolloin hänen poskensa pullistuvat. Hän kääntyy pois päin minusta. Katson taivaalle ja hyräilen, pelkään huonon olon tarttuvan.

”Onks sulla paperia”, hän kysyy.

”Mulla on vaan kynä.”

”Ei kun. Nenäliina tai joku.”

Ojennan Karolle vähän räkäisen käsipaperin. Hän pyyhkii suupielensä hienostuneesti ja heittää paperin pois, se lentää pimeään valkeana lintuna.

”Vai olisitko sä vielä tarvinnut sitä”, hän kysyy.

”En.”

”Okei”, Karo sanoo ja kiskoo villapaitaansa alemmas. Hän jää näpertämään sen reunaa kuin olisi löytänyt siitä jonkin kiinnostavan viestin.

Taputan litistettyä rintaani. ”Binderi gang”, sanon.

Hidas hymy leviää Karon kasvoille. Hän taputtaa omaa rintaansa samalla tavoin. ”Binderi gang”, hän toistaa luottamukselliseen sävyyn. ”Joskus on myös sellasia tissipäiviä, tiiätkö. Kun ne vaan sopii paremmin.”

”Ei mulla.”

”Mitä?”

”Siis mulla ei oo tissipäiviä ollenkaan”, sanon.

”Siis tissit on sellanen – jos ne vois laittaa päälle ja pois. Ja viiksetkin vois, siis kaikilla pitäis olla viikset.”

”Niinpä”, sanon. ”Mä aloitin testot tänään.” Tuntuu tärkeältä kertoa jollekin joka oikeasti ymmärtää asian painavuudesta jotain.

”Oooooo”, Karo sanoo. ”Oooooo.”

”Jep. Outoa. Ja ... outoa.”

”Onneks olkoon.”

”Mutta ilman reseptiä, kun en mä oo vielä transpolilla niin.”

”Miten niin ilman reseptiä?”

”No. Saahan mitä vaan, kun kysyy oikeelta ihmiseltä”, sanon kuin tietäisin paljonkin näistä oikeista ihmisistä. Oikeasti Hillevi on järjestänyt kaiken. ”Mun lähete ei mennyt viime vuonna läpi. Vaikutin kai jotenkin epävakaaalta.”

Karo jää pureskelemaan ajatusta. Olen ehkä järkyttänyt häntä jollain perustavalla tavalla. Lopulta Karo ottaa puhelimen käteensä ja tuijottaa sitä kuin ei olisi ennen puhelinta nähnytäkään. Hän ojentaa sen minulle.

”Se koodi on kaks...” Karo mieltii silmät kiinni. ”Kaks kaks nolla seittemän. Voitko sä lukee mun viestit.”

”Khadra on soittanut monta kertaa”, sanon. ”Ja Paju.”

”Entä ne viestit.”

”Karo. Viis kysymysmerkkiä ... *Missä sö oot. Me lähed-tään ihan justt. Me mentiiij jo. Pajullle.* Nää on Khadralta.”

”Mun pitää varmaan mennä sinne”, Karo sanoo etäisen tuskaisena, katsoo taivaalle kuu silmissään.

”Ne vaan jätti sut tänne?”

”Taällä on joku viikinkijuoksu.”

”Häh?”

”Tän puiston läpi menee joku viikinkijuoksu.” Karo osoittaa alas, sinne on viritetty muovinauhaa reitin merkiksi. ”Tuolla ne menee.”

En näe yhtään viikinkiä juoksemassa. Annan puhelimen takaisin Karolle ja vajoamme typertyneeseen hiljaisuuteen.

”Sä oot yks niistä cooleista kakkosista, etkö ookin”, Karo sanoo.

”Ollaanks me samassa koulussa?”

”Joo, mä oon nähnyt sut. Mä oon ykkönen, niin sä et varmaan muista mua.”

”Kyllä mä muistan”, valehtelen.

Erotan Hillevin valkoiseen pukeutuneen hahmon pikkuisena läiskänä puiston hämärässä. Flekin liekki välähtää. On hauska katsella häntä näin, hänen tietämättään. Se tuntuu vallalta.

”Kauheen noloa”, Karo sanoo musertuneena ja päästää äänekkään hikan.

”Ei oo.”

”Eikö?”

”Ei. Mä lupaan ettei oo.”

Karo näyttää surulliselta ja tarttuu olkapäähäni kuin aikoisi sanoa jotain tärkeää. Lauseen muodostamisen sijaan hän kääntyy ja oksentaa, viimeinen kunnon ryöpsähdys.

”Hyi”, hän sanoo. Ja sitten: ”Sä unohdat mut.”

”Miten niin?”

Karo kohauttaa olkiaan. Alistunut tuijotus.

”Miten sä aiot päästä kotiin?” kysyn.

Karo istuu silmät kiinni ja huojuu. Hän näyttää aika tyytyväiseltä mutta ei kyvykkäältä huolehtimaan itsestään. Vedän hänet mukani pystyyn, kompuroimme yhdessä alas laaksoon.

”Mitä sä ajattelit tehdä sille? Soittaa sen äidille? Käpertyä sen kanssa johonkin kuusen alle?” Hillevi kysyy.

Karo mumisee jotain käsittämätöntä olkaani vasten.

Esra on transpoika, lukion toisella ja kulttuuriperheen kuopus. Isä on tehnyt Esrasta näyttelijän, äiti kirjoittaa autofiktiota ja siskon vinksahantanut ruokasuhde herättää yhteisillä aterioilla lähinnä julmuutta. Jaloissa pyörii Kulta, hyvinvoivan ydinperheen keulakuva. Ystävät ovat vähän vittumaisia, mutta ainakaan ei tarvitse pelätä olevansa se inhottavin kaikista. Kyynistynyt Esra kamppailee ulkopuolisuuden tunteen kanssa, muttei tiedä kuinka asian korjaisi.

SISÄSIISTI ON VAHVA ESIKOISROMAANI TURVAN JA RAJOJEN LÖYTÄMISESTÄ, MUUTOKSEN MAHDOTTOMUUDESTA JA VÄLTTÄMÄTTÖMYYDESTÄ.

www.wsoy.fi	N84.2 84.2 ISBN 978-951-0-48970-3

Kannen suunnittelu Kaisu Sandberg
Kannen kuva Joel Slotte